

Tri portugalske drame

Augusto Sobral *Avelj Avelj*

Armando Nasimento Roza *Jedan Edip*

Elija Koreja *Prekomernost*

tt

Para o acesso
do Centro de
Estudos de Teatro
contributo
de

tt

Biblioteca za svetsku književnost
Drama

Urednici: Dejan Matić, Milan Dobričić

Dizajn korica: Dragana Nikolić

Copyright © Abel Abel Augusto Sobral, 1984

Copyright © Um Édipo Armando Nascimento Rosa, 2003

Copyright © Desmesura – Exercício com Medéia Hélia Correia, 2006

Prevod Copyright © Tatjana Manojlović, 2011

Copyright © ovog izdanja Treći Trg, 2011

Tri portugalske drame

AUGUSTO SOBRAL

Avelj Avelj

ARMANDO NASIMENTO ROZA

Jedan Edip

ELIJA KOREJA

Prekomernost

Izbor, predgovor i prevod sa portugalskog
Tatjana Manojlović

Treći Trg — Čigoja štampa
Beograd 2011

Elija Koreja

PREKOMERNOST
Vežba sa Medejom

Evripidu

Naslov originala

Desmesura – Exercício com Medeia
de Hélia Correia
2006

Lica

MEDEJA

JASON

MELANA, grčka robinja

ERITRA, Melanina ćerka

ABAR, nubijska robinja

Horovi pevaju ove himne u izmenama scena i ritma:

I
LAMENT NAD HEROJIMA
(*Muški hor*)

Jao čoveku koji napušta
rodni grad bez branilaca
te se prepredenom zovu mora
daje.

Zar je večnost za mrvu više
od ove sure senke?
Eno ga tamo heroj – i taj će
ista pusta ta senka da postane.

Ubija ratnik ubija
između tela i koplja
odlaže štit od kože,
polaže zov na
od prašine tlo.

Tamo kao nešto igra!
Je li to krv koja
vrtoglavi strmoglavce
kao na zemlju tanušni list?

Lele čoveku koji padne
u ognju bitke
pa se odaziva slavlju –
pogrebu divnome svom.

Daleko će taj od
vezilje pokrova svog
da umre,
daleko od mira
kog mu se srce gnušalo.

Avaj smrtniku bednom
koji se muško rodio.
Majčino mleko
je l' zato sisao?
Kad ona ne može mudrošću
sudbinu da mu skrene.
Taj muške samo je slušao
samo slavu, *gloriju* upijao.

II

HIMNA HEKATI

(*Ženski hor*)

Evo zmiје koja klizi –
od rane je to gnoj.
Iz utrobe zemljica
krvari.
Mesec crniša
obasjava
klanice pejzaž.

A *Sinjora* triju lica,
gospodarica
raskrsnica,
tri kobna puta,
s triju divljih kuja –
grohotom se smeje.

Pronalazačica klanica,
pa grobova
smrtnika u propasti.
Od groznice
zvezda
u sjaju oluja – Hekata.

Oružje u jamu nosi
junak mužjak,
heroj izgubljeni.

A na mesečini
žena pleše
na grobnici
mužića.

PRVI DEO

Grčki grad Korint.

Kuhinja. Melana, crnka, žena od nepunih četrdeset godina, nestrpljivo očekuje nekog. Čuje se grmljavina. Napolju je tamno. Slaba svetlost dopire iz kamina.

Eritra, devojka crvene kose, ulazi noseći tepsiju punu brašna. Tokom scene, Melana i Eritra pripremaju testo za hleb, što traje duže, jer često prekidaju rad. Eritra se stresa od kiše, a onda brašnom posipa sto.

MELANA: Opet kiša? (*Proverava, otvarajući vrata.*) Nikad da stane.

ERITRA: Bolje nemoj ništa da kažeš.

MELANA: Zar sam nešto rekla?

ERITRA: Mislila si.

MELANA: Niko nije gospodar misli.

ERITRA (*tišim glasom*): Ona je kadra da nas čuje i kad mislimo...

MELANA: Je l' voda već vrela? Sipaj.

ERITRA: Toga se najviše i bojim.

MELANA: To si ti sebi utvila u glavu. Da može da čuje šta mislim, davno bi me ubila... I sve moje snove...

ERITRA: Kakve snove?

MELANA: To samo bogovi znaju.

ERITRA: Zar jedna robinja ima snove, majčice?

MELANA: A ti ih nemaš?

ERITRA: Stalno me podsećaš na to!

MELANA: Šta, da si robinja? To kao zaboravljaš. Vidi, iz ovog stomaka si izašla. Čerka robinje je robinja, nemaš kud.

ERITRA: A moj otac?

MELANA: Milion puta sam ti rekla!

ERITRA: Trački rob umro u rudniku.

MELANA: Tačno. Trački rob. I šta sad?

ERITRA: Kako se zvao?

MELANA: Ma pusti me!

ERITRA: Toliko si mi bajki ispričala... E, pa ni u jednu ne verujem.

MELANA: Mesi to brašno. Ne brbljaj!

ERITRA: Šta možemo drugo nego da pričamo?

MELANA: Da radimo. Tu si da radiš.

ERITRA (*zavodljivo*): E pa, ponekad mi se čini da Jason želi da me izvuče iz kuhinje...

MELANA (*udara je po ustima*): To da više nisi rekla! Nikad više!

ERITRA (*povukavši se u sebe i uplašivši se*): Ma hajde! Ona nije čula! Niko nije čuo!

MELANA: Malopre sam ti rekla. To ne znamo. Hajde, radi šta treba. Prićaćemo o običnim stvarima. Jao, kako pada!

ERITRA: Pa je l' to normalno da ovako pada? Ceo Korint se čudi kako pljušti. Sećam se kakav je to grad bio – pun sunca. I kako je bio topao! Zime su prolazile u trenu. Od kako je ona došla, stalno je ovako...

MELANA: Opet klepećeš.

ERITRA: Takve su ridokose. Ridokose su brbljive.

MELANA: Na šta misliš?

ERITRA: Zar princeza Glauke nije crvenokosa?

MELANA: Otkud sad Glauke?

ERITRA: Ona nikad ne ćuti: pita, odgovara, smeje se.

MELANA: Ti i dalje ideš kod nje!

ERITRA: Kad me zove, idem! Pa princeza je. Njena naredba je jača od tvoje. I od Jasonove.

MELANA: Ali slabija od kraljeve. Ako ti kralj zabrani...

ERITRA: A zašto bi? On hoće da vidi ćerku srećnu, u društvu druge mlade devojke, koja joj je kao sestra...

MELANA: Kako smeš! Pazi šta pričaš, mala!

ERITRA: Šta je loše u tome što sam rekla? Ova kuća trpi samo mutave.

MELANA: E pa jeste! Od mutavog zlo ne dolazi.

ERITRA: Onda mi odseci jezik!

MELANA (*razneženo*): Ćerko, kćeri, ćerkice!

ERITRA (*izbegavajući milovanje*): Ista si kao ona! Mračne ste. Jedna drugu zaslužujete.

Izdavanje ove knjige pomogli su: Glavna uprava za knjigu i biblioteke Portugala, Centar za istraživanje umetnosti i komunikacija Univerziteta u Algarvu, Fondacija za nauku i tehnologiju (Portugal) i Institut Kamoš.

Publishing of this book was helped by the Direcção-Geral do Livro e das Bibliotecas / Portugal, Arts and Communications Research Centre - University of Algarve, The Foundation for Science and Technology (Portugal) and Camões Institute.

821.134.3-2

TRI portugalske drame / izbor, predgovor i
prevod sa portugalskog Tatjana Manojlović. -
Beograd : Treći Trg : Čigoja štampa, 2011
(Beograd : Čigoja štampa). - 101 str. ; 21 cm.
- (tt : biblioteka za svetsku književnost.
Drama)

Tiraž 500. - Str. 5-10: Tri portugalske
mitodrame / Tatjana Manojlović. - O autorima:
str. 99-100. - Sadržaj s nasl. str.: Avelj
Avelj = Abel Abel / Augusto Sobral. Jedan
Edip / Armando Nascimento Roza = Um Édipo /
Armando Nascimento Rosa. Prekomernost / Elija
Koreja = Desmesura - Exercício com Medeia / Hélia
Correia.

ISBN 978-86-86337-56-6

1. Manojlović, Tatjana [prevodilac]
[urednik] [autor dodatnog teksta]

COBISS.SR-ID 186350604

